

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

גופן. כתיבה: לאן גופון שלנו. ממתינת דקמיני בכל לשון שלל שניה את הכתב אלל ששניה את הלשון וצריימא גופון שלהן: הא. דלמר עד שיכתבו ככתב אשורית: רבן שמעון בן גמליאל הוא. דפליג ארבעין במתינתין: אי רבן שמעון בן גמליאל. אמאי קמי צברימא עד שיכתבו אשורית: אלל לא קשיא רבן: והוי דבריהם אהלל. כתיב בתפילין ומחוות שכתבו בהן פרשיות של שמע: בשאר ספרים. נביאים וכמוזים: מלל דמנא קמא. בתמיהה. והא תנא קמא שרי בכל לשון: רבוסינו אמרו. רבן שמעון בן גמליאל: סלמי. מלך מנרים היה: אלהים ברא בראשית. את השמים. שלל יאמר בראשית שס הוא ושמי רשיות הן ורלשון ברא את השני: אעשה אדם. שמלך פקרו המינין לומר שמי רשיות הן¹ דלמתי עשה אדם בראשית א: ויכל ציוס השני. שלל יאמר אס כן עשה מללכה כצנת דהא כתיב ויכל ציוס השני והוא לא יקבל עליו מדרש חממי שדרשו ב² ומה היה העולם חקר מנוחה באתה שנת באתה מנוחה והוא גמרו: זכר ונקבה בראו ולא כצבו בראש. דמשמע שני גופין ברא כל אחד זכר ונקבה שני פרלופין לך כצבו בראו שך ברא אדם בשני פרלופים³: בקרוביה. שלל יאמר על אצרהס לא הקפיד דלמי יתחם⁴ ועל שרה הקפיד לפיך כצבו בקרוביה לומר אצרהס בלבו והיא אמרה בקרוביה: ונושא בני אדם. דמשמע גמל. שלל יאמר משה רבכם לא היה לו סוס או גמל: הרגו שור. שלל יאמר רלמיס היו אצומים שרי אציהס מעד עליהם שהס הרגו איש לך כצבו שור שלל היו משוינן בעיני אלל כהמות ולא הקפיד⁵ על הבהמות: ובשאר ארלוס. שלל יאמר שקר כצבו בתורה ששרה קתמ מיורדי מנרים היה וכשאהי מונה שומי של קתמ ושומי של עמרם ושומי של משה כולן אינן מגיעות לך מאות שנה כל שכן שהרבה משנות הבעים ובעיני בתוך שנות האצות אלל שמה הכמוס מיוס שגורה גזירת גלות מנרים בין המנרים ומשע עד שנולד יתחם שלל ישראל שנה ומשולל יתחם עד שיאלו ישראל ממנרים ארבע מאות שנה לא מהס שמיס של יתחם ומאה ולי שמה יתחם כשכל למנרים ששאר מלמיס ועשר וכן היתה הגזרה כי גרי יהיה ועד בחרך לא לזהס (בראשית טו) ולא נאמר במנרים אלל בחרך לא להס וכשנולד יתחם היה אצרהס גרי בחרך פלמיס ומאו עד שיאלו ממנרים נמלא יתחם וזעו סון ועזו של אצרהס גריס ושליס של קודס לכן לא נמנו בצורה דהא ועד כתיב: זאטוטי. לשון חשיבות. אלל נערי לשון קטנות יאמר גרועים שללם שלחמם לקבל על שניה: ואל זאטוטי בני ישראל. באתה פרשה עמם. ולפי כפתו זאטוטי מחילה חזרו וכתבו כשם הראשון ולא כצבו ואל אזילי בני ישראל: לא

בשלא תורה איבא יגר שהדותא. וקשה אמאי מפסלה כתיב והלא אלו היה חסר כל אלו⁶ השלש מיות לא מפסיל כתיב דלמרינן בגיטין (דף טז.) ספר מורה שחקר יריעה אחת אינן קורין צו משמע דווקא יריעה אחת אלל פסוק אחד לא ודחק הקונטרס לומר דגרע טפי כצבו כולו תכונת מרגוס מכשהוא לא נכתב שכל ויש לומר דהכא לא צא אלל להשמיענו דהוי טעות וזריך להגיו: **כאן** במגילה כאן בשאר ספרים. וקשה דהך צרימא כמאן מתוקמא לא כדצבן שמעון בן גמליאל ולא כדצבן דאי רבנן א"כ הוה ליה למימי צמתי' מגילה גבי תפילין ומחוות שאין נכתבין אלל אשורית וכדצבן שמעון בן גמליאל לא מתוקמא שרי הוא ממיר אף יונית ואין לומר דהני מיילי נכתבן ספרים (ממיר רש"י יונית) אלל צמילה מודה שצריך אשורית זה אינו דהא צפרק שני (דף יב.) אמרי רב ושמואל דלעו יונית לכל שר ומסיק דלמיה אמור כרש"ג ומסיק נמי הסם קא משמע לן דאף צמילה נמי אמרי מלמיהו ועל כרחק צריך לומר שזה הממיר אינן סובד דרצבן שמעון בן גמליאל קאי כומיה דרב ושמואל דלקמן אלל סובד ליה דרצבן שמעון בן גמליאל לא המיר צמילה אלל אשורית ומשום דמתיב צו ככתבם וכלשונם ורצ ושמואל דלעו סירה להו (בשנייה) דרב אשי דכסמון: ורב אשי אמר הווא בשאר ספרים⁷ ורי יהודה היה. וקשה דהא צפרק כל כתיב (שנת דף קטו: ושם) אמר רב אשי (א) אלל צין ספרים למגילה אלל השפתיים נכתבין בכל לשון ומגילה צריך אשורית צפרק וצדיי אלמא דשאר ספרים לא צריך אשורית וספר דזיו ושם כן מנא ליה לרב אשי לומר דרי יהודה מממיר ומנריך כולי האי והא לא אשכח הסם שום שנה דפליג עליה וי"ל דהיה דלכ כתיב (י"ז טז) מימי לעיני אללה מפני הדליקה דווקא הששי וישבות ביום השביעי⁸ וכר נקבה בראו ולא כתבו בראם⁹ הבה ארדה ואללה שם שפתם¹⁰ ותצחק שרה בקרוביה¹¹ כי באפם הרגו שור וברצונם עקרו אבוס¹² ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על גושא בני אדם¹³ ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים¹⁴ ובשאר ארצות ארבע מאות שנה¹⁵ וישלח את זאטוטי בני ישראל ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו לא

1. והוי דהקריס האלה אשר אנכי ברא היום על לבבי: בדברים וי. 2. ויקרא לו לך יגר גדולתא ויעקב קרא לו גלעד: בראשית א' מ ויקראו ספרי המלך בעת ההיא בחוש השלישי הוא חוש סין בשלושה ועשרים בו ויכתב כל אשר עשה מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה בכהבה ועם ועם כלשון ואל היהודים ככתבם וכלשונם: אמרו ח' ויקבלו היהודים עליהם ועל רועם ועל כל הנבלים עליהם ולא יעבור לדחות נפש את עני הזמים האלה בכהבם וכוונתם בכל שנה ושנה: 3. אמרו ט כו ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו כי רבה יהי וכל הנשים יתנו יקר לעיניהן למגדול ועד קטן: 4. אמרו א בראשית קרא אלהים את השמים ואת הארץ: בראשית א א ואמר אלהים בשמות אדם בעלמנו כלמותיו ויחדו בדת הים ובעוף השמים ובהמה ובכל הארץ ובכל העולם ודרמש על הארץ: 5. בראשית א ב ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מקל מלאכתו אשר עשה: 6. בראשית ב ב ויברך אותם ויקרא את שמם אדם ביום הברוא: בראשית ה ב ויהי בדת היום וכלה שם שפתם אשר לא ישימם איש שפת רעהו: 7. בראשית י א ותצחק שרה בקרבה לאמר ארחי בלתי יתקנה לי עדתה ואדני יקח: 8. בראשית יח ב בסדר אף בגא בפני בקהלת אל תתח בפי באפם רגנו איש וברעם עקרו שור: בראשית מט ו ויחך משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על הגמור וישב ארצה מצרים ויחך משה את משה האלהים בידו: שמות ד כ ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה ארבע מאות שנה: שמות יב מ וישלח את נערי בני ישראל ויחזרו ויגידו לך: שמות כו ה ואל אזילי בני ישראל לא שלח ידו ויקחו את האלהים ויאכלו וישקחו: שמות כו ד

8. ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מקל מלאכתו אשר עשה: 9. ויברך אותם ויקרא את שמם אדם ביום הברוא: בראשית ה ב ויהי בדת היום וכלה שם שפתם אשר לא ישימם איש שפת רעהו: 10. ותצחק שרה בקרבה לאמר ארחי בלתי יתקנה לי עדתה ואדני יקח: 11. בסדר אף בגא בפני בקהלת אל תתח בפי באפם רגנו איש וברעם עקרו שור: בראשית מט ו ויחך משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על הגמור וישב ארצה מצרים ויחך משה את משה האלהים בידו: שמות ד כ ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה ארבע מאות שנה: שמות יב מ וישלח את נערי בני ישראל ויחזרו ויגידו לך: שמות כו ה ואל אזילי בני ישראל לא שלח ידו ויקחו את האלהים ויאכלו וישקחו: שמות כו ד

9. ויברך אותם ויקרא את שמם אדם ביום הברוא: בראשית ה ב ויהי בדת היום וכלה שם שפתם אשר לא ישימם איש שפת רעהו: 10. ותצחק שרה בקרבה לאמר ארחי בלתי יתקנה לי עדתה ואדני יקח: 11. בסדר אף בגא בפני בקהלת אל תתח בפי באפם רגנו איש וברעם עקרו שור: בראשית מט ו ויחך משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על הגמור וישב ארצה מצרים ויחך משה את משה האלהים בידו: שמות ד כ ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה ארבע מאות שנה: שמות יב מ וישלח את נערי בני ישראל ויחזרו ויגידו לך: שמות כו ה ואל אזילי בני ישראל לא שלח ידו ויקחו את האלהים ויאכלו וישקחו: שמות כו ד

12. ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על גושא בני אדם¹³ ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים¹⁴ ובשאר ארצות ארבע מאות שנה¹⁵ וישלח את זאטוטי בני ישראל ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו לא

שכתבו לו בלשון יונית בתחלה וי"ל שהיונים היו יודעים שלעולם יש להכיר הצורה המילה ואם כן אלו כצבו בראשית קודם היה זומר דשמי רשיות הן והמדינה הראשונה היו צורא אחד ואלהים היו השני משום הכי הפכו לו: ע"ז נושא אדם. פן יאמר להס ולי לא היה לו למשה רבכם סון או גמל: (ואל) זאטוטי בני ישראל. וקשה אמאי לא כצבו לו וישלח את אזילי בני ישראל כדכתיב בסמון והוי לשון גדולה ויש לומר לפי שלל ראו לסקר ולכך כצבו לו זאטוטי לזולה חרבי (ישעה מד) זו צבל שהוא זוטו של עולם פ"י עומקו ותחמימו ושפלה מכל ארצות כדלמרינן נמי התם (שנת דף קיג:) הלך נקרא שמה צבל שלל מתי מצול נעטרו שם (וזכיס דף קיג:)

ואם יאמר דהא דמצינן בכל הספרים אשורית. ודחינן דהא איבא יוני לרבן שמעון בן גמליאל שהוא ממיר, למה שנה עד שיכתבו אשורית בלבו. אלא לא קשיא, מתינתין בספרים, ושניה השניה בידים בתפילין ובמזוזה. ומשנינן דהינן. ואוקמה שיכתבו יונית כו. ואל תפילין ומזוזה ותבין הבל אשורית דכתיב בהו המלך, שכניס ע"ב וקוים בע"ב בתים אמר להם כתבו לי תורכסם, נתן הקב"ה עצה טובה בליבם והסכימה דעתם לדעת אחת, וכתבו לו אלהים בראשית, אעשה אדם בצלם ובדמות, כו, (א) ע"י עירון ע"ב נון.

גליון הש"ס
גמ' וכתבו לו. ע"י יש"ש צ"ק פ"ד טו ט:

הגהות הב"ה
הא דמלמי המלך מאי היא דמלמי מעשה: (א) רש"י ד"ה כרנו וכו' ולא הקפיד אלא על הבהמות: (א) תוס' ד"ה וכו' שני אמר כי תניא הווא וכו' אמר רב אשי דתניא אין בני ונגילה עד שהא כתובה אשורית על הספר וכו':

הגהות מהר"ב רנשבורג
גמ' מ"ט דלמתי כתיב בה ככתבם וכלשונם. י"ב י"ל ככתבם ומתנס ויכ"ב הפרי"ט סתן מרי"ג ובספר טורי א"ן יעושי"ה: ב' תוס' ד"ה וכו' אשי וכו' ורי יהיה הו. י"ב ע"י מנחם דף לא ע"ב חוס' ד"ה עשאה כו' וד"ק:

מוסף רש"י
זאטוטי. לשון גדול יטועו בלשון יונו (ב"ט כ"א).

רבינו חננאל
(מ) ממתינתין דקתיב בתבין בכל לשון בגיפן שלטו⁶, כלומר בצורות האותיות אשרת ובלשון אחרת ולחלי לשון הקודש, לפיכך מוטבאן את הדיים שהאותיות ככתב אשורי הן. ומתי' השניה במסכת ידיים בגיפן של שאר לשונות שבאותיות, לפיכך אין מוטבאן (אל הידיים). והא פירוקא דרבה אפריכה וסוגיא דשמימא בפירוקא דרב אשי מלקא (את הידיים). ואקשינן אי הכי מאי איריא אשורית שיכתבו תרגום, אפי' עיברית שכתבו עיברית בגיפן של שאר לשונות לא, דקתיב עד שיכתבו אשורית על העור בדיו. ומקינן לעולם שתי המשניות הפיפן שלטו ומשנה השניה במסכת ידיים כן שמעון בן גמליאל הוא דמצינן בכל הספרים אשורית. ודחינן דהא איבא יוני לרבן שמעון בן גמליאל שהוא ממיר, למה שנה עד שיכתבו אשורית בלבו. אלא לא קשיא, מתינתין בספרים, ושניה השניה בידים בתפילין ובמזוזה. ומשנינן דהינן. ואוקמה שיכתבו יונית כו. ואל תפילין ומזוזה ותבין הבל אשורית דכתיב בהו המלך, שכניס ע"ב וקוים בע"ב בתים אמר להם כתבו לי תורכסם, נתן הקב"ה עצה טובה בליבם והסכימה דעתם לדעת אחת, וכתבו לו אלהים בראשית, אעשה אדם בצלם ובדמות, כו, (א) ע"י עירון ע"ב נון.

וכשנולד יתחם היה אצרהס גרי בחרך פלמיס ומאו עד שיאלו ממנרים נמלא יתחם וזעו סון ועזו של אצרהס גריס ושליס של קודס לכן לא נמנו בצורה דהא ועד כתיב: זאטוטי. לשון חשיבות. אלל נערי לשון קטנות יאמר גרועים שללם שלחמם לקבל על שניה: ואל זאטוטי בני ישראל. באתה פרשה עמם. ולפי כפתו זאטוטי מחילה חזרו וכתבו כשם הראשון ולא כצבו ואל אזילי בני ישראל: לא

זאטוטי בני ישראל. באתה פרשה עמם. ולפי כפתו זאטוטי מחילה חזרו וכתבו כשם הראשון ולא כצבו ואל אזילי בני ישראל: לא